

वार्षिक योजना सन २०२४-२५
प्रचार, प्रसिध्दी व प्रशिक्षण (२४०६
८५८९) या लेखाशीर्षातर्गत सन
२०२४-२५ करीता माध्यम
आराखड्यास प्रशासकीय व वित्तीय
मान्यता प्रदान करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: साववि-२०२४/प्र.क्र.४९/फ-९९
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक:- १ ऑक्टोबर, २०२४

वाचा:-

१. सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्र. मावज-२०२०/प्र.क्र.३३/का-३४, दिनांक १६.०३.२०२०
२. सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्र. मावज-२०१८/प्र.क्र.२३९/का-३४, दिनांक २६.०३.२०२०
३. सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्र. मावज-२०२१/प्र.क्र.१२६/का-३४, दिनांक १३.०८.२०२१
४. सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.मावज-२०२२/प्र.क्र.१२९/कार्या-३४, दिनांक ३१.०९.२०२३
५. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२४/प्र.क्र. ८०/अर्थ-३, दिनांक २५.०७.२०२४
६. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वनबल प्रमुख) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर, यांचे पत्र क्र.कक्ष-१/पी /नबाप्र/प्र.क्र.३३/५३५/२०२४-२५, दिनांक ३०.०८.२०२४

प्रस्तावना :-

जागतिक तापमानातील बदल (Global Warming), हवामानातील बदल (Climate change), पर्यावरणीय बदल (Environmental change) याबाबत तसेच वन, वन्यजीव, जैव विविधता यांचे संरक्षण, संवर्धन व व्यवस्थापन आणि वनक्षेत्र व वनाच्छादन वाढविणे इ. बाबींची जनजागृती करून लोकांमध्ये विचार मंथन घडवून आणणे व जनतेला पर्यावरण पुरक उपाययोजनांमध्ये सहभागी करून घेणे आवश्यक आहे. त्याकरीता वन विभागामार्फत विविध योजना राबविण्यात येतात. त्यामाध्यमातून वन, वन्यप्राणी, जैवविविधता, पर्यावरण आणि वृक्षाच्छादन यासंदर्भात प्रिंट आणि इलेक्ट्रॉनिक मिडीया, बस/रेल्वे इ. सार्वजनिक वाहतुकीची साधने, आणि सार्वजनिक जागा याठिकाणी जाहिरातीद्वारे प्रसिध्दी करणे, चित्रफिती, लहान स्वरूपातील चित्रपट, लेख, भितीचित्रे, छोट्या पुस्तिका याद्वारे मोठ्याप्रमाणावर जनजागृती करण्यात येते. शासनाच्या विविध वेबसाईट आणि सोशल मिडीया यावर वन आणि पर्यावरणासंबंधित महत्त्वपूर्ण कामांची/योजनांची/निर्णयांची माहिती,

वन, वन्य प्राण्यांचे व वनक्षेत्र वाढविण्याचे महत्त्व जनतेसमोर ठळकरित्या आणण्याचे देखिल शासनाचे उद्दिष्ट आहे. त्यानुषंगाने प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी शासनास सादर केलेल्या सन २०२४-२५ या वर्षाच्या चालू बाब प्रस्ताव माध्यम आराखड्यास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

उपरोक्त प्रस्तावनेत नमूद करण्यात आलेल्या उद्दिष्टांकरीता सन २०२४-२५ या वर्षाकरीता प्रचार, प्रसिध्दी व प्रशिक्षण (२४०६ ८५८९) या लेखाशीर्षातर्गत सन २०२४-२५ च्या माध्यम आराखड्यास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्याबाबतचा प्रस्ताव संदर्भाधीन क्रमांक ६ येथील पत्रान्वये शासनास सादर करण्यात आला होता. त्यानुषंगाने सामान्य प्रशासन विभागाच्या संदर्भाधीन क्रमांक ३ येथे नमूद दिनांक १३.०८.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार कार्यवाही करून प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

२. सन २०२४-२५ या वर्षाकरीता प्रचार, प्रसिध्दी व प्रशिक्षण (२४०६ ८५८९) या लेखाशीर्षातर्गत सन २०२४-२५ या वर्षाकरीता मंजूर करण्यात आलेल्या माध्यम आराखड्यातील प्रसिध्दी वर्तमानपत्रामधून DGIPR च्या दराने व उर्वरीत अन्य सर्व प्रसिध्दी माध्यमाद्वारे DAVP च्या दराने सर्व शासकीय संदेशाचे प्रसिध्दी व प्रसारण विभागामार्फत व माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयामार्फत प्रसिध्दी करावयाचा पुढीलप्रमाणे नमूद करण्यात आलेल्या माध्यम आराखड्यास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे:-

माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई यांचे मार्फत करावयाची प्रसिध्दी							
तक्ता अ : क्रिएटिव्ह निर्मिती							
अक्र	माध्यम	तपशील	रक्कम (प्रती नग)	संख्या	एकूण खर्च (रु.)	जीएसटी	एकूण अंदाजित रक्कम (सर्व करांसहित)
१	प्रिंट क्रिएटिव्ह निर्मिती व आवश्यकतेनुसार अडॅप्टेशन	प्रिंट आणि इतर बाह्य माध्यमांकरिता	१०,०००	२०	२०००००	३६,०००	२३६,०००
२	टिव्हीसी सेलिब्रिटीसह निर्मिती	विविध योजना/उपक्रम यांच्या प्रसिद्धिकरिता ४५ ते ६० सेकंद	२०,००,०००	१७	३,४०,००,०००	६१,२०,०००	४,०१,२०,०००
३	ऑडिओ जिगल्स आणि स्पॉट निर्मिती	विविध योजना/उपक्रम यांच्या प्रसिद्धिकरिता ४५ ते ६० सेकंदची जिगल	४५,०००	१५	६,७५,०००	१,२१,५००	७,९६,५००

४	लघुपट/माहितीपट निर्मिती	सीएसआर/यशोगाथा /योजना/उपक्रम आदीच्या प्रसिध्दीकरिता ४ ते १५ मिनिटे	९,७५,०००	३०	२,९२,५०,०००	५२,६५,०००	३,४५,१५,०००
५	व्याघ्र प्रकल्पांवर माहितीपट निर्मिती नामवंत कलाकारांसोबत	५४ते १५ मिनिट	२०,००,०००	१०	२,००,००,०००	३६,००,०००	२,३६,००,०००
एकूण (तक्ता क्रमांक- अ)					८,४१,२५,०००	१,५१,४२,५००	९,९२,६७,५००
तक्ता- ब							
अ. क्र.	माध्यम	तपशील	दर	वारंवारि ता/काला वधी	एकूण खर्च (रु.)	जीएसटी	एकूण अंदाजित रक्कम (सर्व करांसहित)
१	दैनिक	शा.मा. यादीवरील अ, ब संवर्गातील दोन मराठी व दोन इंग्रजी दैनिकात अर्ध पान रंगीत जाहिरात प्रसिद्धी	शा.मा.दर	नमूद रकमेत कमाल वेळेत	५०,००,०००	२,५०,०००	५२,५०,०००
२	आकाशवाणी	आकाशवाणीच्या मुंबई आणि पुणे केंद्रावरून ऑडिओ जिंगलचे प्रसारण	आकाशवाणी	नमूद रकमेत एका दिवसात जास्तीत जास्त वेळेस, ३० दिवस	२०,००,०००	३,६०,०००	२३,६०,०००
३	महाराष्ट्रातील बस स्थानकावरील ऑडिओ जिंगल प्रसिद्धी	ऑडिओ जिंगल प्रसिद्धी	सीबीसी (डीएव्हीपी)	३० दिवस, नमूद रकमेत कमाल	५०,००,०००	९,००,०००	५९,००,०००
४	स्थानिक लोकल केबल	स्थानिक लोकल केबलद्वारे संपूर्ण राज्यात प्रसिद्धी	विहित प्रक्रियेचा अवलंब करून कार्यवाही करण्यात येईल.	३० दिवस, नमूद रकमेत जास्तीत जास्त प्रसारणा वर	२,००,००,०००	३६,००,०००	२,३६,००,०००
५	समाज माध्यमे तथा डिजीटल माध्यमे द्वारे प्रसिद्धी	फेसबुक, ट्वीटर, गुगल ऍड्स, न्यूज वेबसाइट (बॅनर ऍड), झीरो स्क्रिन ऍड, कू आणि इतर समाज माध्यमांवर, निर्मिती आणि प्रसिद्धी	पॅनल अंतर्गत विहित प्रक्रियेचा अवलंब करून कार्यवाही	नमूद रकमेत ३० दिवसांच्या कालावधीत	२,००,००,०००	३६,००,०००	२,३६,००,०००

६	वन्यप्राणी जनजागृतीपर फोम शिट पुरविणे	वन्यप्राणी जनजागृतीपर फोम शिट पुरविणे कन्टेन्ट तयार करणे, टॅग लाईन देणे, डिझायनिंग, व्हिनाईल फोम शिट लॅमिनेशन सह	पॅनल अंतर्गत विहित प्रक्रियेचा अवलंब करून कार्यवाही	नमूद रकमेत ३० दिवसां च्या कालाव धीत	२५,००,०००	४,५०,०००	२९,५०,०००
७	विमानतळावरील प्रसिद्धी	नागपूर, दिल्ली, मुंबई इ. विमानतळावरील एलईडी डिस्प्ले स्टॅंडीजद्वारे प्रसिद्धी	सीबीसी (डीएव्हीपी)	३० दिवस, नमूद रकमेत कमाल डिस्प्ले/ स्टॅंडीज द्वारे प्रसिद्धी	२,००,००,०००	३६,००,०००	२,३६,००,०००
८	बस क्यू शेल्टर	नागपूर व मुंबई बस क्यू शेल्टर (लिट) नागपूर- ५० आणि मुंबई २००	सीबीसी (डीएव्हीपी)	३० दिवस, नमूद रकमेत कमाल बस क्यू शेल्टरव र	१,००,००,०००	१८,००,०००	१,१८,००,०००
९	पुणे पीएमपीएमएल बस शेल्टर्स	पुणे पीएमपीएमएल बस शेल्टर्स (बस शेल्टर्स प्रसिद्धी)	सीबीसी (डीएव्हीपी)	३० दिवस, नमूद रकमेत कमाल लिट बस शेल्टर्स	१,००,००,०००	१८,००,०००	१,१८,००,०००
१०	मुंबई शहरातील बेस्ट बस	मुंबई शहरातील बेस्ट बस रॅप पूर्ण	सीबीसी (डीएव्हीपी)	३० दिवस, नमूद रकमेत कमाल बसेसवर	१,००,००,०००	१८,००,०००	१,१८,००,०००
११	डिस्प्ले बोर्ड	मुंबई मेट्रो (२ ए आणि ७) (२५,००,०००/-) मुंबई मेट्रो लाईन - १ (घाटकोपर ते वर्सोवा) LCD/LED स्क्रीन आणि स्टेशन डिस्प्ले बोर्ड (२५,००,०००)	सीबीसी (डीएव्हीपी)	३० दिवस, नमूद रकमेत कमाल डिस्प्ले बोर्ड वर	५०,००,०००	९,००,०००	५९,००,०००

१२	होर्डिंग्ज द्वारे प्रसिद्धी	राज्याच्या प्रमुख मोठ्या जिल्ह्याच्या स्थानी	विहित प्रक्रियेचा अवलंब करून कार्यवाही	३० दिवसांच्या कालावधीत	५०,००,०००	९,००,०००	५९,००,०००
१३	राज्यातील जिल्ह्यांमध्ये चित्ररथ द्वारे प्रसिद्धी	चित्ररथ - पॅनल अंतर्गत विहित प्रक्रियेचा अवलंब करून कार्यवाही			५०,००,०००	९,००,०००	५९,००,०००
१४	पुरस्कार सोहळा	प्रदर्शनासह पुरस्कार सोहळ्याचे आयोजन			५०,००,०००	९,००,०००	५९,००,०००
एकूण (तक्ता क्रमांक- ब)					१२,४५,००,०००	२,१७,६०,०००	१४,६२,६०,०००
एकूण (तक्ता क्रमांक अ + ब)					२०,८६,२५,०००	३,६९,०२,५००	२४,५५,२७,५००
प्रशासकीय खर्च (तक्ता अ + ब)							६५,५९,५५०
एकूण							२५,२०,८७,०५०
तक्ता - क							
विभागामार्फत करण्यात येणारी प्रसिद्धी							
अ. क्र.	माध्यम	तपशील	एकूण खर्च (रु)	जीएसटी	एकूण अंदाजित रक्कम (सर्व करांसहित)		
१	सर्व इंजिनसह डिजिटल ग्रंथालयाची निर्मिती आणि देखभाल		२५,००,०००	४,५०,०००	२९,५०,०००		
२	वृक्ष उत्पादक आणि वृक्ष खरेदीदार मेळावा (Exposure visit)	दोन मेळावा प्रति सामाजिक वनीकरण वृत्त ५.०० लक्ष प्रति वृत्त	७२,००,०००	१२,९६,०००	८४,९६,०००		
३	प्रशिक्षण आयोजन (अ)	कार्यालयीन कामकाज पद्धती, माहिती व तंत्रज्ञान संबंधी प्रशिक्षण आयोजन training from master trainers रु. ५०००० प्रति प्रशिक्षण प्रति १० प्रशिक्षण प्रति वृत्त	३०,००,०००	५,४०,०००	३५,४०,०००		
४	प्रशिक्षण आयोजन (ब)	राज्याबाहेरील विविध संस्था जसे (कोईवतूर, विजापूर, केरळ, डेहराडून व इतर) येथे हाइटेक रोपवाटिका व रोपवने यांचे संदर्भात प्रशिक्षण	१,००,००,०००	१८,००,०००	१,१८,००,०००		
५	जागतिक वन दिन यासारख्या महत्वाच्या दिवशी कार्यक्रमाचे आयोजन	२५,००,००/- प्रति परदेशी वृत्त, सामाजिक वनीकरण विभाग प्रति वत्त ५०,००,००/- व वन्यजीव विभाग (पूर्व व पश्चिम) ५०,००,०००/- विभागीय वन अधिकारी (माहिती व प्रसिद्धी वने) नागपूर व पुणे प्रत्येकी २५,००,००० वर्षभर	४,००,००,०००	७२,००,०००	४,७२,००,०००		
६	मंत्रालय देखभाल ऑट्टीयम		२५,००,०००	४,५०,०००	२९,५०,०००		
७	पंचायत वेलवण अमृत वन रोपवनामध्ये माहिती फलक लावणे / उद्यानाचे सुशोभीकरण	प्रति रोपवन ५००००	२,५०,००,०००	४५,००,०००	२,९५,००,०००		

८	दृकश्राव्य निर्मिती - मा. मंत्री वने सांस्कृतीक कार्यक्रम व मत्स्य व्यवसाय यांची वनविषयक मुलाखत आणि वनविभागांशी संबंधित इतर बाबींविषयी २० मिनिटांचा कार्यक्रम (मालिका कलाकारांचा अंकर म्हणून सहभाग)	३ भाग निर्मिती साठी	५२,५०,०००	९,४५,०००	६१,९५,०००
९	दृकश्राव्य प्रसारण - एबीपी माझा, झी २४ तास, टीव्ही -९, सहयाद्री वाहिन्यांवर मा. मंत्री बने सांस्कृतीक कार्यक्रम व मत्स्य व्यवसाय यांची वनविषयक मुलाखत आणि वनविभागांशी संबंधित इतर बाबींविषयी २० मिनिटांचा कार्यक्रम(३ भागांच्या प्रसारण)	३ भाग प्रसारण (शा.मा. दर)	९०,००,०००	१६,२०,०००	१,०६,२०,०००
१०	वन गीत, ईको क्लब गीत व प्रतिज्ञा इ. व्यावसायिक निर्मिती		५०,००,०००	९,००,०००	५९,००,०००
एकूण (तक्ता क्रमांक - क)			१०,९४,५०,०००	१,९७,०१,०००	१२,९१,५१,०००
एकूण (तक्ता क्रमांक -अ+ब+क)					३८,१२,३८,०५०

३. प्रस्तुतचा खर्च महसूल व वन विभाग, मागणी क्र. सी-०७, प्रधान शिर्ष २४०६ वनीकरण व न्यजीव, (योजनांतर्गत) (०१) वनीकरण ००३, शिक्षण व प्रशिक्षण (००) (०३) प्रचार, प्रसिध्दी व प्रशिक्षण-२६ जाहिरात व प्रसिध्दी (२४०६ ८५८९) या लेखाशिर्षाखाली सन २०२२-२३ करिता मंजूर अनुदानातून बीम्स प्रणालीवर उपलब्ध तरतुदीच्या मर्यादेत आवश्यक व महत्त्वाच्या बाबींवर करण्यात यावा. सदरहू खर्च त्या त्या प्रयोजनांसाठी उपलब्ध असलेल्या तरतुदीमधूनच भागविण्यात यावा.

४. प्रस्तुत शासकीय योजनांच्या प्रसिद्धीकरीता खर्च करताना शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णय / आदेश / परिपत्रके यानुसार तसेच वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक विअप्र-१०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, दि.१७/०४/२०१५ अन्वये निर्गमित वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ मधील तरतुदींचे/अटी व शर्तीचे पालन करून तसेच उक्त संदर्भ क्रमांक २ येथील शासन निर्णय दिनांक २६ मार्च, २०२० अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या वित्तीय शक्तींचे तसेच खरेदी प्रक्रियेबाबत उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ च्या तरतुदीनुसार तसेच अन्य अनुषंगिक शासन निर्णयातील तरतुदींचा तसेच प्रचलित ई-निविदा प्रक्रिया / CVC निर्देश / CAG मार्गदर्शक तत्वे इत्यादींचे काटेकोरपणे पालन करून खर्च करण्यात यावा व त्यानुसार विहित केलेल्या कार्यपद्धतीचा अवलंब करण्यात यावा.

५. उक्त संदर्भ क्रमांक १ येथील दिनांक १६ मार्च, २०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये शासनाच्या विविध विभागाच्या योजनांचा प्रसार व प्रसिध्दी करण्यासाठी जाहिरात क्षेत्रातील विशिष्ट अनुभव व व्यवसायिक अर्हता असणाऱ्या जाहिरात संस्थांच्या सूचीस उक्त संदर्भ क्रमांक ४ येथील दिनांक ३१ जानेवारी २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिनांक ३१ मार्च, २०२३ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आलेली आहे. सदर शासन निर्णयातील जाहिरात संस्थांमार्फत उपरोक्त परि. क्र. २ येथे नमूद माध्यम आराखड्यामधील प्रसिध्दी संदर्भातील प्रक्रिया राबविण्यात यावी.

६. वित्त विभाग शासन निर्णय दिनांक १७.०४.२०१५ अन्वये निर्गमित वित्तीय अधिकार नियमपुस्तिका १९७८, भाग-पहिला, उपविभाग चार, अनुक्रमांक-११ अन्वय विहित केलेल्या अटीच्या अधीन राहून बाह्य यंत्रणेकडून करून घेण्यात येणाऱ्या कामांचा खर्च करण्याबाबत प्रशासकीय विभागाला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार सदरची प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२४१००११८४६११९९१९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(वि. बा. इंगळे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
२. उप सचिव/अवर सचिव(सर्व), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
३. मा. मंत्री (वने) यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
४. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
५. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
६. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
७. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) (११ वृत्त)
८. वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण (६ वृत्त)
९. विभागीय वन अधिकारी, सामाजिक वनीकरण (सर्व जिल्हे)
१०. महालेखापाल, (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१ व २, मुंबई व नागपूर
११. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी

१२. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई- ४०० ०३२
१३. निवासी परिक्षा लेखा अधिकारी, मुंबई
१४. वित्त विभाग, व्यय-१०, अर्थसंकल्प-०६ मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
१५. कार्यासन अधिकारी, फ-२, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
१६. कार्यासन अधिकारी, ब-१, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
१७. प्रधान सचिव (वने) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
१८. निवडनस्ती फ-११.